

St. sch.
fledig!



6 Weismanni s. Christ. Eberh. iuste rationes
collectionis Canonice Scripturarum
Sacrarum, contra modernas quasdam
objectiones vindicatae, tubingae
1737.

7 Specimen Magni Nichilii aucto
versij religiosis, tubingae 1739.

8 Diff de veritate divina, fure
Act expulsa, tamen usq; renovata
tubingae 1740.

9 Varia Sacra, tubingae 1738.

10 Renovata exceptiones contra
Divinam institutionem Baptismi et
3. Vero tubingae 1736.

11 Responsoriae speciales ad Georgij
Bulli objectiones de justificatione
fuit, tubingae 1733.

15a

TESTIMONIVM
DE TRINITATE VNIVS DEI
IN SYMBOLO APOSTOLICO
OBVIVM RITE EXPENDIT
DECANVS COLLEGII THEOLOGICI
IES. FRIDER. WEISSENBORNIUS

PRAEMISSO
ET APERIENDIS PRAELECTIONIBVS SOLLEMNIBVS
ET DISPVTATIONI PVBLICAE
PRO DOCTORIS GRADV
INSTITVENDAE
A
VIRO MAXIME REVERENDO
IOH. CHRISTOPHORO PFEIFFERO
MINISTERII EVANGEL. ERFVRT. ADSESSORE AEDIS IOHANNIS
PASTORE GYMNASII SENATORII ET ORPHANOTR. EVAN-
GELICI INSPECTORE

PROGRAMMATE
IN ACADEMIA IENENSI.

IENAE LITTERIS RITTERIANIS.

TESTIMONIUM
DE TERRITATE ANNI DEI
IN SUMMO ALTO STOLICO
OPUSKULUM RITE PREDICTUM
DECIMAS EDITIONIS HISTORICAE
IES THOMAS WITZENBORNUS

PARVUM ADO
TI DILEXIMUS PRAECESSIONES SOLI LUMINARES
ET OSTATUATIONES
TODOCOTORIE GRADA
INSTITUTIONES

ION CHRYSOPTERON PERIFERIO
MUNIBUS ET AEMIIS TERRITORIIS AERIS MUNIBUS

PLATONI GYMNASTICIS TERRITORIIS ADHANOTIS ETAKA
GRIDIUS PRACTICIS

PROGREGANTAE
IN ACADEMIA JESENISI

HAEC INSTITUTA CULTURAE



IMMANUEL.

SYMBOLI apostolici apostolos fuisse conditores, nullo demonstrari arguento, neque illud omnibus omnino hæreticis opponi æque potest; quippe nec adæquata est credendorum norma, nec quidam maximi momenti articuli fidei explicite hic reperiuntur: quum doctrina de satisfactione ac merito Christi, de obedientia eius actiua, atque vnione personali, de iustificatione per solam fidem, de fide iustificante, de imputatione iustitiae saluatoris, de vniuersali Dei gratia, eiusque attributis singulis, de regeneratione, de poenitentia, de verbo Dei vnico, de baptismo et sacra coena, itemque de prædestinatione æterna, disertis expressa verbis neutiquam adpareat. Igitur apostolico hoc symbolo *religionum syncretismum* inuenire nobis haud par est, vt eos censeamus fratres in Christo genuinos, qui illud semper in ore habent, licet in alia omnia, non sine ingenti animæ salutisque discrimine, discedant. Qua enim ratione Lutherani cum Pontificiis et Reformatiis, ope apostolici symboli, conciliari possunt in iis præsertim articulis, de quibus absque dilucida explicatione in eo nihil deprehenditur? Exhibit quidem symbolum hoc palmarios fidei articulos; sed nec omnes formaliter, nec solos, quum verbis commemoretur quoque articuli quibusdam dicti non fundamentales, et qui salua salute possunt ignorari, vt de descensu saluatoris ad inferos, eiusque miraculosa conceptione; verum eos tantummodo, quorum candida in primigenia

A 2

eccl-

ecclesia professio contra iudeos ac gentiles, itemque quosdam eius temporis, non omnium plane temporum, haereticos, a christianis exigebatur.

Ceterum ad ipsos, apostolico exhibitos symbolo, quod attinet articulos, verba quidem illius eadem, at diuerso prorsus sensu, admittunt aduersarii. *Pontificius* acceptare videtur hoc symbolum; nihilominus liberi arbitrii vires, ac merita bonorum operum, in detrimentum meriti Christi, audenter uehit. Idem profitetur symbolum *Caluinianus*; nihilominus gratiam Dei ac meritum ipsius filii arce constringendo, fidem impedit. At et suum facit symbolum hocce *Socinianus*; nihilominus Christi deitatem veram, ac satisfactionem vicariam peruerse negando, nostrae salutis euertit fundamentum. Proinde si *symboli apostolici nuda quoad litteram receptio* sincerum ecclesiae membrum ac fratrem in Christo constitueret; etiam haeretici veteres, Ariani, Eutychiani, Pelagiani, symboli eiusdem verba professi, ab ecclesia vniuersa male fuissent exclusi; immo ethodie vel ipsi Sociniani, pertinaces Trinitatis sanctissimae hostes, symboli huius litteram, sed diuersissimo sensu cognoscentes, in fraternitatem spiritualem essent recipiendi.

Vt autem, quanta Lutheranis intercedat dissensio cum Pontificiis et Caluinianis, verba symboli apostolici professis, tanto conspiciatur dilucidius, tabellas euoluat Dannhaueri huius symboli triplices, quarum prima illud omnium exponit oculis in sensu ecclesiae orthodoxae; altera in sensu papae; tertia in sensu Reformatorum. Tentabat quidem has a Dannhauero extrahere tabulas stricturis suis confundere Samuel Maresius, in disputatione obuis theologica, partim elenctica, partim apologetica, de tribus symbolis apostolicis scilicet

Luthera-

Lutheranorum, Pontificiorum et Reformatorum, a theologo quodam Argentoratensi editis: sed fortiter caussam egit suam ipse Dannhauerus contra Maresium, dum eiusdem stricturas Antistrikturis, in appendice Hodomoriae Caluinianæ lectu dignissimis, confutauit. Quisquis animum adiiciet tabulis Dannhaueri tribus ad tabulam quartam, qua Scherzerus symbolum apostolicum in sensu Arminianorum exhibuit, nec minus ad quintam a Rechenbergio, e Calouii Socinismo profligato, ac Scherzeri collegio anti-Sociniano, potissimum paratam, qua symbolum hoc in sensu Socinianorum repræsentauit; ex æquo iudicabit, quotquot aduersarum partium in confuetudinem nostræ ecclesie se insinuant sola symboli apostolici professione, inter dissentaneos ecclesiasticam conciliationem haud posse erigi, quum illud, si quod præ se ferunt, symbolum ad errores suos praeve detorqueant, nostræque religioni insidias struant etiamnum periculosas.

Præ ceteris autem symboli apostolici, recte intellecti ac explicati, articulis editur genuina de Deo es-sentia uno et personis trino confessio, vt sinceram inculcemus fidem in patrem, qui ex substantia sua ab æterno generauit unicum filium, quiue et Iesu Christi, et ob hunc noster quoque pater dicitur; (Hebr. I, 5. Eph. III, 14. 15. Ioh. XX, 17.) fidem item in ipsum eius filium, qui est super omnia Deus in sempiternum collaudandus; (Ioh. III, 16. sq. Rom. VIII, 31. et cap. IX, 5. Ioh. I, 12. Gal. III, 26.) nec minus fidem in spiritum sanctum, qui a patre et filio procedit, atque patris ac filii pronuntiatur spiritus; (Ioh. XV, 26. Galat. IV, 6. 2 Cor. IV, 13. 1 Cor. XII, 3. Ps. CXLIII, 11.) Ultimo symboli huius articulo ingenue fatemur spiritum san-

Etum non attributum Dei, sed ipsum Deum, in quem credere dicimur, quod vi primi præcepti nulli creaturæ potest tribui.

Arduam hanc fidei doctrinam, quam exhibet apostolicum symbolum, adcurarius est examinaturus

VIR

MAXIME REVERENDVS AC MVLTO DOCTISSIMVS
IOH. CHRISTOPHORVS PFEIFFERVS

MINISTERII EVANG. ERFVRT. ADSESSOR AD AEDEM IOHANNIS
PASTOR GYMNASI SENAT. ET ORPHANOTR. EVANG.
INSPECTOR LONGE MERITISSIMVS,

qui Trinitatem sanctissimam e sanctis Dei oraculis solide deducet, publicis prælectionibus eras, diuino auxilio, instituendis: quas proxime excipiet sollemnis disputatione pro doctoris theologiae gradu rite obtinendo, qua diuinitatem spiritus sancti egregie demonstrabit, et ab iniuriis Pneumatomachorum masculo vindicabit animo.

Meretur autem hic tot præclaris animi ac spiritus sancti dotibus conspicuus candidatus, ut antiquo more yitæ ipsius fata commemoremur: quod Erfurti quarto iduum Aprilis 1705. in lucem fuerit editus, patrem natus, IOH. LAYR. PFEIFFERVM, S. Theol. Doctorem Ministerii Euang. Erfurt. Seniorem, August. Conf. Profess. Publ. Past. ad ædem Prædicatorum primarium, et Gymnas. Senat. Prot. ephorum, grauissimis omnino meritis fulgentissimum; matrem vero SVSANNAM CHRISTINAM, natu Mauriam. Prima fundamenta studiorum iecit in schola Senat. Prædicatorum, M. WEINGAERTNERO, Rectore, et Correctore M. MARTINO, qui adhuc sunt superstites. Per biennium deinde Gymnasium Senat. Erfurt. frequentauit, et præceptoribus ysis, Directore STILERO, I. V. D. et Professo-
ribus,

ribus, FISCHERO, Med. Doct. et Fac. Med. tunc temporis Prof. Publ. Ord. M. HAEVERO, Fac. Philos. Adseffore et Prof. Publ. Ord. M. TIEMEROTHIO, Minist. Euang. et Fac. Philos. Adseffore, eiusdemque Prof. Publ. Ord. M. LOZZIO, Minist. Adseff. et Pastore Mercat. M. TENNEMANNO, Minist. Euang. Adseff. et ad ædem S. Michaelis Diaconio, ac M. WEISSENBORNIO, Prof. Gymnas. Senat. Græcæ linguae, qui adhuc præter FISCHERVUM et LOZZIVM spiritum ducent. Post hoc bienium ad Lyceum, quod Rudolstadii floret se contulit, vbi ab ore M. ACKERI, Rectoris, et KIÉSEWETTERI, Conrectoris pendere ipsi licuit. Cum modo laudatus ACKERVS, Altenburgum ad Gymnas. illustris Directoris munus obeundum, vocatus esset, ab eius latere haud discessit, et per trimestre annorum spatium Rudolstadii et Altenburgi, multum ex illius institutione profecit. Peractis studiis scholasticis, in Academia perantiqua Gerana per tres fere annos litteris operam dedit, et in philosophicis M. BUCHNERVM ad D. Rudigeri ductum audiuit; in theologicis vero a parente eruditus est. Ab Erfurdia discedens, Academia Lipsiensis ipsi placuit, vbi in philosophicis D. RUDIGERO, in studio theologico autem prosequendo, Summis Viris et Théologis, BOERNERO, DEYLINGIO, KLAUSINGIO et PFEIFFERO (cuius priuatae institutioni multa se debere grata mente profitetur) se adduxit. Biennii curriculum cum Lipsiae emensus esset, relicta hac Musarum sede domum rediit, et ad excitandas et probandas ingenii vires, in concionandi exercitatione, operam suam posuit. Præterlapsi aliquo temporis spatio, florentissimam Salanam iterum adiit, vbi ad pedes celeberrimi ac consummatissimi Theologi,

logi, beati BVDDEI sedisse felicitatis haud exiguum partem interpretatur; nec non ex ore meo, vt et celeberrimorum Theologorum, WALCHII et RVSSII multas præclaras doctrinas hausit. Præterea in theologorum conflicitibus, tam opponentis spartam subiit, quam dissertationem de humana Christi natura proprio marte elaboratam, sub moderamine inclytissimi Theologi, d. WALCHII, publice defendit. Anno 1728. a nobilissimo ac amplissimo Senatu Erfurtensi ad Pastoris Nonarii adiuncti munus in templo Prædicatorum vocatus, simulque Minist. Euang. Adscriptoribus adscriptus est. Hanc prouinciam per sex et quod excurrit annos administravit, cui anno 1734. Diaconi ad ædem S. Ioannis vulgo Augustini officium accessit. Anno 1735. autem post mortem beati Gebhardi, Pastoris munus in S. Ioannis æde, cui adhuc per Dei gratiam præst, obtinuit. Eodem anno ab amplissimo Senatu Orphanotrophei Euang. et anno 1739. Gymnasi Senat. inspectio, eidem demandata fuit, quo tempore pariter a Facultate Philosophica, Magisterii laurea condecoratus est.

Quum autem vir maxime reuerendus desiderium, supremos in theologia honores consequendi, ordini theologorum modeste exposuerit, ipsumque, exploracione rite instituta, talem inuenerimus, qualem desideravimus: eidem, cathedram nostram animaturo, vt præsentiam suam benigne largiantur magnificus prorector, comites illustrissimi, conscripti academij patres, itemque nobilissimi, qui ornant eam, musarum cultores, ordinis theologici nomine rogamus. Ienæ d. xx. Maii
 M DCC XXXX.

(L. S.)

EO-Beg. 2002

01 A 6729

Retro

Th. 4



75a

TESTIMONIVM DE TRINITATE VNIVS DEI IN SYMBOLO APOSTOLICO

OBVIVM RITE EXPENDIT

DECANVS COLLEGII THEOLOGICI
IES. FRIDER. WEISSENBORNIUS

PRAEMISSO

ET APERIENDIS PRAELECTIONIBVS SOLLEMNIBVS
ET DISPVNTATIONI PVBLICAE

PRO DOCTORIS GRADV
INSTTVNDAE

A

VIRO MAXIME REVERENDO
IOH. CHRISTOPHORO PFEIFFERO

MINISTERII EVANGEL. ERFVRT. ADSESSORE AEDIS IOANNIS
PASTORE GYMNASII SENATORII ET ORPHANOTR. EVAN-
GELICI INSPECTORE

PROGRAMMATE
IN ACADEMIA IENENSI.

IENAE LITTERIS RITTERIANIS.